

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.V.20.775/2016/6.szám

A tanács tagjai:

Dr. Bartal Géza a tanács elnöke

Dr. Cseh Attila előadó bíró

Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin bíró

A felperes:

...

A felperes képviselője:

dr. Endreffy Zoltán ügyvéd

Az alperes:

...

Az alperes képviselője:

Dr. Kárásziné dr. Pozsgai Mária ügyvéd

Más perbeli személyek neve és perbeli állása:

... alperesi beavatkozó

A per tárgya:

Vállalkozói díj megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 22.Gf.40.778/2015/9.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 36.G.40.648/2012/71.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperes részére 600.000 (hatszázezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az alperes mint megrendelő és a felperes mint alvállalkozó között 2009. június 10-én alvállalkozási szerződés jött létre, amelyet a felek a ... felhasználó által lefolytatott közbeszerzési eljárás során az alperessel létrejött vállalkozási szerződéshez kapcsolódóan kötöttek meg. Az alvállalkozási szerződés tárgya a ... korszerűsítésében való közreműködés volt: az ahhoz szükséges

alkalmazói licencek szállítása, installációs, fejlesztési, tanácsadási, karbantartási feladatok ellátása 1.109.817.600 forint vállalás ár (díj) ellenében.

- [2] A szerződés részletesen rögzítette többek között a teljesítési határidőt, a fizetési ütemezést, az ún. „mérőföldkövek” teljesítésének kritériumait, ehhez kapcsolódóan a maradéktalan teljesítést igazoló teljesítésigazolási jegyzőkönyvek alapján történő számlázást és fizetést, a változáskezelés eseteit, eljárásrendjét, a felperes szavatossági kötelezettségeit.
- [3] A felek 2010. december 27-én két változtatási kérelmet írtak alá.
- [4] A 4. számú változtatási kérelem a humán- és bérmodulokkal kapcsolatos végfelhasználói oktatások felperes általi elvégzésére irányult, 32.725.000 forint + áfa díj ellenében, 2011. február 28-i teljesítési határidővel.
- [5] Az 5. számú változtatási kérelem „Adatmigráció és törzsadat-tisztítás - plusz feladatok” tárgyában készült, amelynek alapján az alvállalkozási szerződés 4. számú mellékletében („A korszerűsített ... részletes funkcionalitása”) adatmigrációs és adatkonverziós feladatokat a felperes végzi el az alperes és a felhasználó oldali erőforrások hiányában, 70.000.000 forint + áfa díj ellenében, ugyancsak 2011. február 28-i határidővel.
- [6] Mindkét változtatási kérelem rögzítette, hogy az alvállalkozási szerződés egyéb feltételeit nem érinti.
- [7] Az alperes és a ... közötti kapcsolattartó, koordináló, üzleti előkészítő tevékenység elvégzésére az alperes a beavatkozájával kötött szerződést.

A kereseti kérelem, az alperes és a beavatkozó védekezése

- [8] A felperes keresetében 128.406.250 forint és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest elsődlegesen a 4. és 5. számú változtatási kérelmek teljesítése, másodlagosan jogalap nélküli gazdagodás címén.
- [9] Az alperes ellenkérelmében a kereset jogalapját ésösszepszerűségét is vitatva annak elutasítását kérte, valamint 44.977.000 forint erejéig beszámítási kifogással élt. Vitatta a 4. és 5. számú változtatási kérelmekben foglaltak felperes általi teljesítését.
- [10] Az alperesi beavatkozó az alperessel egyező indokokkal szintén a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

- [11] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította.
- [12] Határozata indokolásában kiemelte, hogy az alperes ellenkérelmére tekintettel a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján mindkét változtatási kérelem teljesítésének bizonyítása a felperest terhelte.
- [13] A 4. számú kérelemmel összefüggésben a bizonyítási kötelezettség arra is kiterjedt, hogy a felperes - perbeli állításának megfelelően - a végfelhasználói oktatásokat szóbeli megállapodás alapján már 2010. december 27. napja előtt is e kérelem hatálya alatt végezte.
- [14] Az elsőfokú bíróság rámutatott, hogy maga a kérelem erre nem utal, a csatolt felperesi okiratok (kimutatások, email levelezések, alvállalkozói keretmegállapodások) a kérelemhez köthető felperesi teljesítést nem igazolnak. Rögzítette, hogy a perbeli végfelhasználói oktatások az alvállalkozási szerződés 7.7.2. pontja 3. számú melléklete értelmében eleve a felperes feladatát képezték.
- [15] Az elsőfokú bíróság a ... beszerzett nyilatkozat (11/F/1.) és az azt aláíró tanú (...), valamint a felperes szolgáltatási igazgatójának, ... a tanúvallomásával szembeállítva az alperesi tanúk (dr. ... korábbi alperesi ügyvezető és ... alperesi alkalmazott, korábbi beavatkozó képviselő) vallomását azt a következtetést vonta le, hogy a tanúvallomások sem a teljesítést, sem annak visszamenőleges hatályát nem bizonyították, és azokat a további tanúk (... , ...) vallomásai sem támasztották alá.
- [16] Az 5. számú változtatási kérelemmel összefüggésben az elsőfokú bíróság hangsúlyozta, annak bizonyítása elsődlegesen szakkérdés volt, de a felperes pontos tényállításának hiányában a kirendelt szakértő szakvéleménye bizonyításra alkalmatlan volt. Értékelte, hogy az eredeti alvállalkozási szerződés szerinti migrációs munkákat a felperes elvégezte, ezek teljesítésigazolásokkal lefedett ellenértékét az alperes kiegyenlítette. Az a tény, hogy a ... a ... rendszert éves üzemre az alperestől átvette, a felperesi teljesítést nem igazolta. Mindezeket összességükben értékelve a változtatási kérelmek felperes általi teljesítését nem ítélte bizonyítottnak.
- [17] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.
- [18] Határozata indokolásában kiemelte, hogy a kereset alvállalkozói díj megfizetésére irányult, alapja a 4. és 5. számú változtatási kérelem volt, amelyek teljesítését az alvállalkozási szerződésben rögzített változáskezelési eljárási rendnek megfelelően kellett

vizsgálni.

- [19] Rámutatott, hogy egyik kérelem kapcsán sem került kiállításra teljesítésigazolás, annak tervezete, felperes általi kezdeményezése sem állt rendelkezésre.
- [20] Egyetértett az okiratok és a tanúvallomások elsőfokú bíróság általi értékelésével, és a visszamenőleges hatályú teljesítés bizonyítatlanságával.
- [21] A ... nyilatkozatával kapcsolatban hangsúlyozta: nem ez a szervezet volt a végfelhasználó.
- [22] Az 5. számú változtatási kérelem kapcsán kiemelte, az, hogy a személyzeti törzsadatok és a 2010. évi béradatok tekintetében a felperes az alperes nyilatkozata szerint is végzett tevékenységet, az 5. számú változtatási kérelemben meghatározott díj iránti igényt nem alapozta meg, továbbá a felek között nem volt olyan egyező akaratnyilvánítás, ami alapján a ténylegesen végzett tevékenység tekintetében külön díjazásban állapodtak volna meg.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [23] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak az elsőfokú ítéletre kiterjedő hatályon kívül helyezését és elsődlegesen az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, másodlagosan keresetének helyt adó határozat meghozatalát kérte. Megsértett jogszabályhelyként a Pp. 206. § (1) bekezdését, 221. § (1) bekezdését és - a szakértői bizonyítás tekintetében - a Pp. 3. § (3) bekezdését jelölte meg. Álláspontja szerint a jogerős ítélettel helybenhagyott elsőfokú ítéleti tényállás elemei iratellenesek, a bizonyítékokkal ellentétben állnak, illetve nincs érdemi tényállás, továbbá nem teljesült az indokolási kötelezettség.
- [24] A 4. számú változtatási kérelemmel összefüggésben hivatkozott arra, hogy a bíróság iratellenesen jutott arra a következtetésre, miszerint a végfelhasználói oktatások elvégzése az alvállalkozási szerződés alapján az ő feladata volt. E vonatkozásban utalt az alvállalkozási szerződés A/3. melléklete III. pont 7.1. pontjára, amely a végfelhasználók oktatását feladatként rögzíti, de a felelős megjelölése nélkül. Ez következik e pont tartalmából, amely minden - tehát az alperest is érintő - projekt feladatot megjelenít. Ezzel összefüggésben a bíróság a felek közötti felelősségi kört szabályozó, a A/3. melléklet III.1. pont és III.2. pontjait figyelmen kívül hagyta, holott azokból egyértelmű, hogy a végfelhasználói oktatás teljesítése a felhasználó, azaz a ... feladata volt, továbbá, hogy azok szállításáért felelősként a fővállalkozó alperes került megjelölésre, míg ő a kulcsfelhasználók

oktatásáért volt felelős (III.1.L.3. sor, III.2.14. sor). Ugyanezek körülmény kapcsán a felek egybehangzó előadását sem értékelte a bíróság, holott első perbeli beadványában maga az alperes is a ... feladataként jelölte meg a végfelhasználók oktatását és ő is ezzel egyező tartalmú nyilatkozatot tett. Az e tekintetben hiányos tényállásból a bíróságok szükségképpen téves és hiányos következtetéseket vontak le.

- [25] A felperes kifogásolta, hogy az ő F/9. alatti, alpereshez intézett levelében szereplő, a 2011. szeptember 22-i alperesi levélben tett elismerést a másodfokú bíróság (ítéletének 10. oldalán) nem kellően indokolta, ezáltal a Pp. 221. § (2) bekezdését sértő megállapítást tett.
- [26] Az 5. számú változtatási kérelem kapcsán sérelmezte, hogy a bíróság nem vette figyelembe az ő részleges teljesítését, holott a teljes törzsadat migrációt és az ahhoz szükséges törzsadat tisztítást és konverziót, valamint a 2010. évi béradat migráció 50 %-át az alperes által a 2013. április 22-i beadvány 14. oldalán lévő táblázatban elismerten elvégezte. A másodfokú bíróság a részbeni teljesítésért járó ellenszolgáltatás lehetőségét alaptalanul zárta ki azzal az indokkal, hogy részteljesítésre vonatkozó külön díjazásban a felek nem állapodtak meg. Utalt a Szegedi Ítéltábla Polgári Kollégiuma 1/2006. (XI.30.) Kollégiumi ajánlására, ami az ún. fix áras szerződések részbeni elszámolásához ad iránymutatást, és amelyre figyelemmel részleges teljesítés (félbemaradt, befejezetlen mű) esetén nincs szükség a felek külön díjmegállapodására ahhoz, hogy a munkaeredmény - szakértő által megállapítható készütségi fokával arányos - ellenértéke elszámolható legyen.
- [27] A felperes kifogásolta a kihallgatott tanúk vallomásainak értékelését, mellőzését és ezek indokát: ... tekintetében a felperesnél fennálló jogviszony önmagában nem lehetett volna vallomása értékelését kizáró ok, elfogultságát a bíróság nem vizsgálta. Ezzel szemben ... alperesi beavatkozó tanúvallomásának elfogadására indokolás nélkül került sor, holott a beavatkozónak a per kimeneteléhez fűződő közvetlen érdekelttségét a jogszabály (Pp. 54. §) mondja ki. Ez a megkülönböztetés a felperes álláspontja szerint indokolatlan, egyoldalú, a Pp. 206. § (1) bekezdésébe és az indokolás hiánya miatt a Pp. 221. § (1) bekezdésébe ütköző. ... tanúvallomása kapcsán az ítéleti ténymegállapítást a felperes azért sérelmezte, mert az a tanú nyilatkozatával - amely szerint szerződésmódosításról nem tudott nyilatkozni - az adatmigrációról való hallomásból történt értesülését rögzítette. Idézte a tanú 23. sorszámú jegyzőkönyvben tett vallomását, amiből véleménye szerint ugyancsak a részleges teljesítés volt megállapítható az 5. számú változtatási kérelem tekintetében.

- [28] A felperes nem értett egyet az egyes okirati bizonyítékok értékelésével sem. Az elsőfokú bíróság 28. sorszámú végzésére benyújtott F/24.-F/34. alatti iratokat - szemben az ítéleti megállapítással - nem teljesítésének bizonyítékaként csatolta, hanem a teljesítésben részt vett személyek alkalmazotti státuszának igazolása végett.
- [29] Kifogásolta továbbá, hogy a bíróságok nem indokolták azt az általa tévesnek ítélt következtetést, miszerint a 2011. januárra átcsúszott végfelhasználói oktatások nem tartozhattak a 4. számú változtatási kérelem hatálya alá, holott maga a kérelem ezt nem zárta ki, és a csatolt F/14. és F/21. alatti táblázatok a 2011. januári oktatásokat igazolták.
- [30] A felperes sérelmezte a jogerős ítéletben a jogalap nélküli gazdagodással kapcsolatban írtakat, miszerint nem igazolta, hogy az alvállalkozási szerződés hatályán kívüli munkákat végzett volna, ezért alaptalan az e címen előterjesztett keresete. Utalt a korábban kifejtett indokaira a bíróság tévesnek és iratellenesnek tartott alapfeltevéseire.
- [31] A szakértői vélemény figyelmen kívül hagyásával összefüggésben a felperes a bíróság Pp. 3. § (3) bekezdése szerinti tájékoztatási kötelezettségének hiányát róta fel. Azon túlmenően, hogy a bíróság a szakértőnek feltett (31. sorszámú végzés szerinti) kérdését pontatlannak minősítette, ennek indokát nem adta, emellett megfelelő tájékoztatással elkerülhető lett volna, hogy csak az ítéletből értesüljön a bíróságnak a szakvéleményt mellőző álláspontjáról.
- [32] Kifogásolta továbbá a ... nyilatkozatának (11/F/1.) bizonyítékkénti mellőzését. Álláspontja szerint annak tartalmát is tévesen és iratellenesen értékelte a bíróság, illetve nem tett eleget indokolási kötelezettségének sem.
- [33] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte. Álláspontja szerint az eljáró bíróságok a bizonyítékokat összességében helyesen értékelték, azokból helytálló következtetést vontak le.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [34] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.
- [35] A Kúria a felülvizsgálati eljárás eredményeként azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okból nem jogszabálysértő.
- [36] A tényállás tekintetében a Kúria annyiban egyetértett a felperes

felülvizsgálati hivatkozásával, hogy a végfelhasználói oktatások az eredeti alvállalkozási szerződés szerint nem képezték a felperes feladatát. Ez egyértelműen következik az alvállalkozási szerződés részét képező 3. számú melléklet (A/3. alatt) III.1.L.12. sorának és III.2.13. sorának tartalmából. Emellett nyilvánvaló, hogy a 4. számú változtatási kérelem aláírásakor a felek maguk is a felhasználó HM és az alperes feladatának tekintették a végfelhasználói oktatást, hiszen enélkül a változtatási kérelemre sem lett volna szükség, indokoltságát pedig a felek magában az okiratban rögzítették: „Végfelhasználói oktatás a ... alapú Humán és Bér modulokkal kapcsolatosan - új igény”. Ez a tényállásbeli eltérés azonban az ügy érdemére nem hatott ki, mert a per főtárgya a két változtatási kérelemben rögzített, az alvállalkozási szerződésben foglaltakon túli feladatok felperes által elvégzésének bizonyítása volt.

- [37] E tekintetben az eljáró bíróságok az alperes és a beavatkozó ellenkérelmére figyelemmel a bizonyítás terhét a Pp. 164. § (1) bekezdésének megfelelően osztották a felperesre, tekintettel arra, hogy a kiindulásnak tekinthető 4. és 5. számú változtatási kérelmek a felek közötti, a felperes által állított további megállapodásokat (az aláírást megelőző időszaki teljesítések kvázi visszamenőleges hatályú elismerése, részteljesítés elfogadása) nem tartalmaztak, arra még csak nem is utaltak. Mindkét változtatási kérelem rögzítette ugyanakkor, hogy a szerződés (azaz az eredeti alvállalkozási szerződés) egyéb feltételeit nem érinti. Mindezek alapulvételével kellett a perben a felperes által felajánlott bizonyítékokat egyenként és összességükben értékelni [Pp. 206. § (1) bekezdés].
- [38] A felperes bizonyítási kötelezettségének többirányú bizonyítással kívánt eleget tenni: tanú-, okirati és szakértői bizonyítást ajánlott fel, amelyeket a bíróság maradéktalanul lefolytatott.
- [39] A tanúk közül ... (felperesi szolgáltatási igazgató), ... (korábbi alperesi ügyvezető) és ... (a per során alperesi alkalmazott, korábban beavatkozó képviselő) vallomásai az általuk képviselt, illetve érdekkörükbe eső fél állításait támasztották alá, egymás vallomásának tartalmát cáfolták, így a felperes tényállításainak bizonyítására nem voltak alkalmasak. ... és ... részinformációkkal, illetve közvetett ismeretekkel rendelkeztek, ezért vallomásuk tartalma a meggyőzés szintjét elérő bizonyítékként nem volt figyelembe vehető. Az eljáró bíróságok mindezzel tekintettel megalapozottan, helytállóan és jogszabálysértés nélkül vetették el a tanúvallomásokat mint a felperes teljesítését igazoló bizonyítékokat.
- [40] A felperes által csatolt okiratok értékelése is jogszabálysértés nélkül történt. A felek mindkét változtatási kérelemmel rögzítették

a szerződés egyéb rendelkezéseinek érintetlenségét, ami a teljesítésigazolás részletesen kidolgozott eljárási rendjére (alvállalkozási szerződés 6. pont) is vonatkozott. Ehhez képest egyik kérelemmel összefüggésben sem került kiállításra teljesítésigazolás, holott egyéb teljesítések kapcsán a felek az erre vonatkozó eljárásrendnek megfelelően jártak el. Erre utal a 2011. február 28-án - éppen a perbeli változtatási kérelmek teljesítési határidejének lejártakor - a felperes által 372.000.000 forint értékben benyújtott három darab teljesítésigazolás léte és az azok szerinti ellenértékek kifizetésének ténye. Ilyen körülmények között életszerűtlen, logikátlan és a felperes terhére értékelendő, hogy a felperes - ha a változtatási kérelmek szerinti teljesítése megtörtént - ezekre vonatkozó teljesítésigazolást nem állított ki, azt még csak meg sem kísérelte. Ezeknek - a teljesítés szempontjából alapvető jelentőségű okiratoknak - a hiányában a felperes által hivatkozott egyéb okiratok (levelezések, kimutatások stb.) csak közvetett bizonyítékoknak minősülhettek, amelyek azonban sem egyenként, sem összességükben nem támasztották alá a felperes tényállítását saját teljesítésének megtörténtéről.

- [41] A felperes által hivatkozott, a ... által kiadott (11/F/1. alatti) okiratot a bíróságok ugyancsak helytállónan mellőzték a bizonyítékok értékelése során. Az okiratot kiállító ..., illetve az alperessel fővállalkozási jogviszonyban álló ... két külön szervezet, az előbbi a peres felek, illetve az alperes-... közötti jogviszonyban félként nem vett részt, ezért a felperesi teljesítést adekvát módon nem igazolhatta. Emellett a Kúria utal arra, hogy a nyilatkozat megfogalmazása („tudomásom szerint”, „ismereteim szerint”) nem tényszerű ismereteket tükröz, és még az azt aláíró ... tanúvallomásaival együtt értékelve sem tekinthető a felperesi állításokat egyértelműen igazoló bizonyítéknak. Ellenkezőleg: a kifejtettek szerint a tényszerűen el nem készült, szerződésszerű teljesítésigazolások kvázi pótlását célozta csupán, amire azonban sem a kiállító személyére tekintettel, sem tartalmilag nem volt alkalmas.
- [42] Minderre tekintettel a felperes okirati bizonyítását is helytállónan, jogszabálysértés nélkül értékelte a bíróság jogerős ítéletében.
- [43] A szakértői bizonyítással összefüggésben a felperes a Pp. 3. § (3) bekezdésén alapuló tájékoztatási kötelezettség hiányára szintén alaptalanul hivatkozott. Az elsőfokú eljárás során a felperes tájékoztatására több alkalommal is sor került: a 4. sorszámú jegyzőkönyv 3. oldalán, a 20. sorszámú jegyzőkönyv 2. oldalán, ennek pontosítása kapcsán a 37. sorszámú jegyzőkönyv 1. oldalán, továbbá az 55. sorszámú jegyzőkönyv 3-4. oldalain, valamint - ehhez fűződő felhívás formájában - a 6. oldalon rögzített halasztó végzésben. A bíróságot a Pp. 3. § (3) bekezdése körében terhelő

tájékoztatási kötelezettség kritériumait az 1/2009. (VI.24.) PK vélemény részletesen kifejtette. Az elsőfokú bíróság a PK véleményben rögzített kötelezettségeinek maradéktalanul, a per aktuális állása szerint eljárva, egyediesítve, a bizonyításra szoruló konkrét tények és a bizonyítás sikertelensége esetén várható jogkövetkezmény pontos megjelölésével tett eleget. A Pp. 221. § (1) bekezdés második mondata értelmében a perben beszerzett bizonyítékok értékelése az ügy érdemében hozott határozatban, azaz az ítélet indokolási részében történik. A bíróságnak nem feladata - a prejudikáció tilalma folytán nem is lehet az -, hogy az eljárás menetében értékelje az egyes bizonyítékok, illetve azok összessége bizonyító erejét. A polgári perben érvényesülő főszabály szerint hivatalbóli bizonyítás nincs, a bizonyítás a feleket terheli. A bíróság a bizonyító fél által rendelkezésre bocsátott bizonyítékok alapján hoz határozatot, a bizonyítékok Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti - a fentebb írtaknak megfelelően az ítélethozatal során történő - mérlegelésével, értékelésével. A bizonyítékok elégtelensége ekként a fél perlési kockázata körébe esik, az a bíróságra nem „tolható át”.

- [44] Emellett a konkrét perbeli szakértői bizonyítással összefüggésben a Kúria rámutat, hogy a felperes a beszerzett szakvéleményt elfogadta (42/F/1. sorszámú beadvány, 42. sorszámú jegyzőkönyv 2. oldal), azzal kapcsolatban további - érdemi - bizonyítást maga sem indítványozott. Erre is figyelemmel a szakértői vélemény bizonyító erejének értékelésére jogszabálysértés nélkül került sor.
- [45] A felperes által hiányolt - arányos teljesítéshez kötődő - elszámolással kapcsolatos felülvizsgálati hivatkozás is alaptalan. E vonatkozásban a Kúria kiemeli, hogy az építési típusú vállalkozási szerződések terén kialakult bírói gyakorlat nem alkalmazható automatikusan minden vállalkozási szerződés részbeni teljesítésére. Ennek során ugyanis a szolgáltatás (eredménykötelem) egységes, illetve osztható voltának is jelentősége van. A jelen esetben a felek az alvállalkozási szerződés 6.2. pontjában az egyes „mértföldkövek” (teljesítési egységek) teljesítésigazolásának kiállítását és ezáltal az adott teljesítésért a felperesnek járó ellenszolgáltatás (díj) kifizetését „maradéktalan” teljesítéshez köötték. A hivatkozott pont szerint: „valamely »mértföldkő« akkor tekinthető teljesítettnek, ha a felperes valamennyi vonatkozó licencet, vagy szolgáltatást leszállította és a maradéktalan teljesítést igazoló jegyzőkönyv aláírásra került”. Ez a rendelkezés az 6. ponthoz tartozó táblázat szerinti „Humánpolitikai bevezetés II. ütem” teljesítésére, és a perbeli változtatási kérelmekre is vonatkozott, figyelemmel arra, hogy azok kifejezett rendelkezése szerint az alvállalkozási szerződés egyéb pontjait nem érintették, következésképpen a teljesítésre vonatkozó ezt a kikötést sem. Továbbá: e főszabálytól a felek egyik változtatási kérelemben sem tértek el, azaz speciális rendelkezést nem rendeltek alkalmazni. A

felek által a szerződésben rögzített „maradékalan” teljesítés feltételének megfogalmazása egyértelmű: kizárólag teljes körű, hiánytalan teljesítéshez rendeltek teljesítésigazolást és ezáltal ellenszolgáltatást, ami a perbeli adatmigráció és adatkonverzáció esetén az összes érintett adatot érintő teljesítést jelent. Ez következik az egész szerződési cél (a régit teljes mértékben felváltó új informatikai rendszer) lényegéből, és a felperestől elvárt eredmény természetéből is. Nyilvánvaló, hogy a perbeli adatmigráció és konverzáció részlegesen nem felelhetett meg az elérni kívánt szerződéses célnak. Azt pedig a felperes maga sem vitatta, hogy a mintegy 238 millió érintett adatból csak kb. 8,8 milliót illetően teljesítette vállalt feladatát. A kifejtettekkel szemben a felek a teljesítést jogi értelemben oszthatatlan szolgáltatáshoz kötötték, amelyből következően a felperesi szolgáltatás részleges teljesítéséhez nem fűződhetett részleges ellenszolgáltatás. Így a felperes ez irányú felülvizsgálati hivatkozása sem vezethetett eredményre.

- [46] A felperes jogalap nélküli gazdagodás címén előterjesztett másodlagos keresetét a bíróság helytállóan utasította el. A Ptk. 361. § (1) bekezdése szerinti jogintézmény alapja olyan megtérítési kötelezettség, amely jogcím hiányán vagy fogyatékoságán alapul, azaz helyettesítő (szubszidiárius) jellegű. A felek közötti jogviszonyban azonban ez fogalmilag fel sem merülhetett, figyelemmel arra, hogy a 4. és 5. számú változtatási kérelmek a közöttük egyébként is fennálló alvállalkozási szerződéshez kapcsolódtak, tehát - a változtatási kérelmekben foglalt feladatok teljesítése esetén - a vállalkozói díj iránti igény szerződésen alapuló, jogcímes igény lenne.
- [47] A felperes által felülvizsgálati kérelmében több ponton hivatkozott, a bíróságot terhelő indokolási kötelezettség megsértése sem volt megállapítható. A bíróság jogerős ítéletében - a felülvizsgálati eljárás során korrigált tényállási elem kivételével - részben az elsőfokú ítélet helyes indokaira utalással, részben azokat kiegészítve saját indokaival a releváns tények körében eleget tett indokolási kötelezettségének, így határozatát a Pp. 221. § (1) bekezdésének sérelme nélkül hozta meg.
- [48] Minderre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [49] A Kúria a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése folytán kötelezte a felperest a felülvizsgálati eljárási költség alperes részére történő megfizetésére, amelynek összegét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján állapította meg. Az alperesi beavatkozó felülvizsgálati

ellenkérelmet nem terjesztett elő, részéről ennek előadására a felülvizsgálati tárgyaláson sem került sor, ezért vonatkozásában igazolt felülvizsgálati eljárási költség nem merült fel.

- [50] A felperes a felülvizsgálati eljárási illetéket lerótt, ezért annak tárgyában a Kúriának nem kellett rendelkeznie.
- [51] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdésére figyelemmel a felperes kérelmére tárgyaláson bírálta el.
- [52] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Budapest, 2016. november 17.

Dr. Bartal Géza s.k. a tanács elnöke, Dr. Cseh Attila s.k. előadó bíró, Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin s.k. bíró